

Sosiaalipäivystyksen järjestäminen laajan terveydenhuollon ympärivuorokautisen päivystyksen ja terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksen yhteydessä 20 kaupungissa

Kysely järjestämistavasta, resursseista ja selkiinnyttämistä kaipaavista asioista.

Aila Puustinen-Korhonen
erityisasiantuntija
Suomen Kuntaliitto

Taustaa: Päivystysuudistus on osa sote-uudistusta

- Päivystystoiminnan uudistaminen on osa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja maakuntauudistusta. Se toteutetaan asteittain vuosina 2017–2019. Säännöksillä ohjataan sairaalaverkon ja päivystysyksiköiden rakenteellista ja sisällöllistä kehittämistä. Sosiaalihuollon osalta keskeisenä tavoitteena on palvelujen yhdenvertainen saatavuus, riittävän osaamisen ja laadun sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistaminen. (SHL:n soveltamisopas, STM 2017)

Kysely 20 kaupungille loka-/marraskuussa 2017

Kysymykset:

- Kuinka järjestetään sosiaalipäivystystä sairaaloiden ympärivuorokautisen yhteispäivystysten yhteydessä 1.1.2018 alkaen, **kun sitä koskeva SHL 29 a §:n mukainen velvoite tulee voimaan?**
- Miten toimitilat ja resurssit on järjestetty?
- Mitkä asiat kaipaavat toimeenpanossa selkiinnyttämistä?

Sosiaalipäivystyksen järjestämisestä sairaaloiden yhteispäivystyksiin vastaavat yhteistyössä sairaanhoitopiirien kanssa ne kunnat, joiden alueella laissa tarkoitettut terveydenhuollon päivystysyksiköt sijaitsevat.

Kyselyn tuloksia käsiteltiin 30.11.2017 sosiaalipäivystyksen verkostotapaamisessa Kuntatalolla.

Kysely 20 kaupungille loka- /marraskuussa 2017

- Kaupungit, joilta kysyttiin:
 - » Helsinki, Turku, Pori, Tampere, Lahti, Lappeenranta, Joensuu, Kuopio, Jyväskylä, Seinäjoki, Oulu, Rovaniemi, Hämeenlinna, Kotkan, Vaasan, Mikkelin, Kokkolan, Kajaanin, Kemin ja Savonlinna.
 - » 19 kaupunkia vastasi kysymyksiin
 - » 1 kaupunki ei vastannut

Ydinviestit

- Sosiaalialan ammattilaisten osaamisen vieminen sairaaloiden päivystyksiin nähdään tarpeellisena ja hyödyllisenä.
- Sairaalan sosiaalityön/sosiaalipäivystyksen roolit on selkiinnyttävä ja määriteltävä, mitä kiireellinen ja välttämätön sosiaalityö sairaalassa on ja mitä sosiaalihuollon päätöksentekoa siellä välttämättä tarvittaisiin.
- Virka-aikana ja osin sen ulkopuolellakin kustannustehokkaimpana tapana nähdään sairaalan sosiaalityön kehittäminen yhteistyössä alueen sosiaalipäivystyksen kanssa.
- Virka-aikaisen kunnallisen sosiaalipäivystysresurssin lisääminen sairaalaan nähtiin turhana ja resurssien tuhlaamisena, koska kunnissa on jo toimiva sosiaalipäivystys virka-aikaan.
- Kustannusvastuut ja järjestämisvastuut kunnat ja yksiköt on selkiinnyttävä.
- Sairaalan sosiaalityötä koskevat meneillään olevat pilotit antavat hyödyllistä tietoa toimivasta mallista yhteispäivystyksissä.
- Tulisi tarkkaan arvioida lain tarkistamistarpeet, koska lakiin liittyy paljon epäselvyyttä ja tulkinnanvaraisuutta, jotka vaikeuttavat lain toimeenpanoa ja joista ei voida asetustasoisesti säätää.

Tässä diasarjassa

Tarkastellaan

- sosiaalipäivystysuudistukseen liittyvää lainsäädäntöä lyhyesti
- uudistuksen toimeenpanon tilannetta sairaaloissa ja kunnissa
- toimeenpanossa tarvittavaa resurssia sekä
- toimeenpanon kannalta keskeisiä asioita, jotka vielä kaipaavat selkiinnyttämistä

Sosiaalihuoltolaki

- 29 § Sosiaalipäivystys
 - » Sosiaalipäivystys on järjestettävä ympärivuorokautisesti kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi **kaiken ikäisille**. Päivystys on toteutettava siten, että palveluun voi saada **yhteyden** ympäri vuorokauden ja kiireelliset sosiaalipalvelut voidaan antaa siten kuin tässä tai muussa laissa säädetään. Päivystävissä yksiköissä on oltava riittävät voimavarat ja osaaminen, jotta palvelun laatu ja asiakasturvallisuus toteutuvat.
 - » Sosiaalipäivystystä toteutettaessa on toimittava yhteistyössä ensihoitopalvelun, terveydenhuollon päivystyksen, pelastustoimen, poliisin, hätäkeskuksen ja tarpeen mukaan muiden toimijoiden kanssa.

Yhteys sosiaalipäivystykseen

- STM on edellyttänyt, että ”asiakkailta tulee olla mahdollisuus saada **suora** yhteys sosiaalipäivystäjään.”
 - » Lain sanamuoto ei edellytä suoraa yhteydenottomahdollisuutta. Monilla alueilla yhteys sosiaalipäivystykseen on järjestetty hätäkeskuksen kautta.
 - » Jotta viiveetön yhteydensaanti sosiaalipäivystykseen voidaan varmistaa hätäkeskuksen kautta, on kunnissa varmistettava hätäkeskuslaitoksen yhteydenottoon välitön vastaaminen. Tämä onnistuu esimerkiksi siten, että sosiaalipäivystäjällä **on käytössä VIRVE -päätelaitte, johon tehtävät voidaan välittää virka-aikana ja virka-ajan ulkopuolella.**
 - » **STM on lähettänyt Virven käyttöönottoon liittyen ohjekirjeen kunnille 1.11.2017. Ohjetta on syytä noudattaa.**

Sosiaalipäivystyksen ja terveydenhuollon yhteistyö 29 a §

- » Sosiaalipäivystystä on järjestettävä terveydenhuoltolain 50 §:n 3 momentissa tarkoitetun laajan ympärivuorokautisen **päivystyksikön yhteydessä** ja 4 momentissa tarkoitetun perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon **yhteispäivystyksen yhteydessä. Sosiaalipäivystyksen järjestämisestä vastaavat yhteistyössä sairaanhoitopiirien kanssa ne kunnat, joiden alueella tässä momentissa tarkoitetut terveydenhuollon yksiköt sijaitsevat.**

Missä sairaaloissa sosiaalipäivystystä on järjestettävä ympärivuorokautisen yhteispäivystyksen yhteydessä ja missä kunnissa ne sijaitsevat?

Sairaaloita, joita velvoite koskee

- **5 yliopistollista sairaalaa:** Helsinki + HUS alue, Turku, Tampere, Kuopio, Oulu, joissa kaikissa ympärivuorokautisia päivystysyksikköjä (sairaaloita) on useita
- **7 muuta laajan päivystyksen keskussairaalaa:** Lahti, Lappeenranta, Pori, Seinäjoki, Jyväskylä, Joensuu ja Rovaniemi
- ja **erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon suppeamman yhteispäivystyksen yhteydessä:** Savonlinna, Hämeenlinna, Kotka, Vaasa, Mikkeli, Kokkola, Kajaani ja Kemi (**8**).

Yliopistolliset sairaanhoitopiirit

Yliopistolliset sairaanhoitopiirit **voivat palvelutarpeen edellyttäessä perustaa useamman kuin yhden ympärivuorokautisen yhteispäivystysyksikön sairaaloidensa yhteyteen.**

Jo yksin Helsingissä on 4 HUS:n ympärivuorokautista yhteispäivystysyksikköä (Lastenkliniikka, Naistenkliniikka, Töölön sairaala, Meilahden tornisairaala) ja HUS:n alueella myös Jorvin, Hyvinkään, Raaseporin, Porvoon, Lohjan ja Peijaksen sairaaloissa on yhteispäivystykset- siis yhteensä 10 sairaalaa.

STM:n luvalla toimivat sairaalat?

- STM voi antaa kunnalle tai sairaanhoitopiirille luvan
 - » Ympäri vuorokautisen perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen päivystyksen järjestämiseen, jos palvelujen saavutettavuus ja etäisyydet sitä edellyttävät
 - » Poikkeuslupia ainakin Iisalmen ja Varkauden sairaaloilla ja 1.1. 2018 alkaen Kouvolalla. Helsingissä myös ko. luvalla toimivat Malmin ja Haartmanin sairaalat.
 - » Rajautuvatko nämä sairaalat sosiaalipäivystyksen järjestämisen ulkopuolelle?

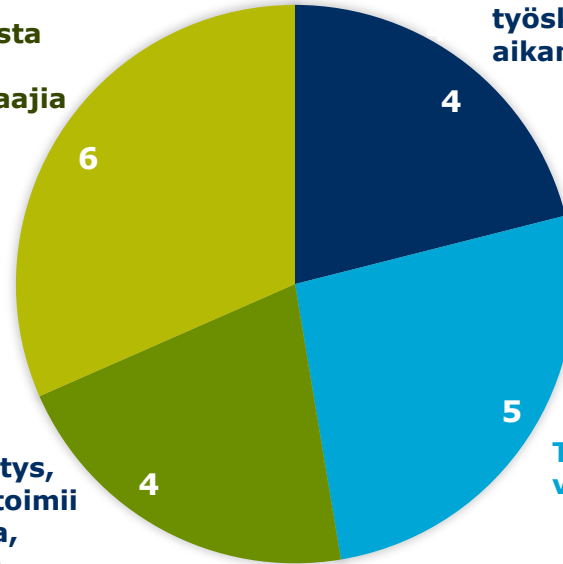
SELVENNETTÄVÄ ASIA: Montako sairaalaa täsmälleen ottaen on ja missä kunnissa ne sijaitsevat? Tästä ei ole saatu täsmällistä tietoa STM:stä, mikä on haitannut toimeenpanoa.

Tilannekuva sosiaalipäivystyksen järjestämisessä sairaaloiden yhteydessä 11/2017

Sosiaalipäivystyksen järjestäminen sairaaloiden päivystysten yhteydessä

Seudullinen sosiaalipäivystys, josta saatavilla/osoitettu sosiaalityöntekijöitä/sosiaaliohjaajia yhteispäivystykseen.

Seudullinen sosiaalipäivystys, joka kokonaisuudessaan toimii yhteispäivystyksen tiloissa, palvelee yhteispäivystystä

Sairaalan sosiaalityö työskentelee virka-aikana

Tilanne on avoin tai valmistelussa

Sairaaloiden sosiaalityön resurssia on kohdennettu päivystykseen, kuten lain perusteluissa ohjattiin

- "Sairaanhoitopiireissä on terveydenhuollon sosiaalityössä noin 530 sosiaalityöntekijän vakanssia, minkä kustannukset ovat kokonaisuudessaan noin 30 miljoonaa euroa. Tätä resurssia voidaan työtä kehittämällä hyödyntää terveydenhuollossa tehtävän sosiaalipäivystystyön tukena." (HE 224/2016)
- **Kuntaliiton kyselyn** mukaan **neljä kaupunkia** oli yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa tehnyt järjestelyt, joissa sairaalan sosiaalityö toimii sairaalan päivystyksessä.
 - » Tämän ohella oli tehty yhteistyöjärjestelyt joko seudulliseen sosiaalipäivystykseen tai kuntien sosiaalipäivystykseen tai molempiin.

Kyselyn mukaan toimeenpanoon tältä osin liittyy tulkinnanvaraisuutta ja epävarmuutta

Kuntaliiton kyselystä: ”Ensimmäinen suunnitelma oli, että **sairaala olisi palkannut virka-aikaisen sosiaalityöntekijän ja kunnat palkannut virka-ajan ulkopuoliseen päivystykseen kaksi sosiaalityöntekijää**. Suunnitelma peruuntui, koska STM:n kanta oli, että virka-aikanakin yhteispäivystyksessä työskentelevän sosiaalityöntekijän pitää olla virassa jotta voi käyttää julkista valtaa siis kunta työntelijänä.”

- » KYSYMYKSI: Vastaajia pohdituttaa, mitä olisivat käytännössä ne tilanteet, joissa tarvittaisiin sosiaalihuollon viranomaispäätöksiä terveydenhuollon päivystyksissä, koska työ sairaaloissa olisi luonteeltaan lähinnä sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta ja yhteistyötä potilaan kotikunnan sosiaalihuollon kanssa.

Millainen henkilöstö ja osaaminen oltava sosiaalipäivystyksessä?

- Sosiaalipäivystyksen tavoitettavuus, kuka voi vastata sosiaalipäivystykseen tuleviin yhteydenottoihin/puheluihin, minkälainen osaaminen/koulutus pohja?
- Mitä ovat sairaalan päivystyksessä tehtävät päätökset SHL 12 §, toimeentulotuki, lastensuojelu?
- Pitääkö sosiaalipäivystyksen työntekijällä olla virkasuhde, entä kriisityöntekijällä, jos hän ottaa vastaan esim. lastensuojelun mukaisia ilmoituksia sosiaalipäivystyksessä? Voiko sairaanhoitaja sosiaalipäivystyksessä toimiessaan ottaa vastaan lastensuojeluilmoituksia ts. hoitaa kunnan sosiaalihuoltoon kuuluvia tehtäviä, riittääkö jos sairaanhoitajan työparina toimii sosiaalityöntekijä?

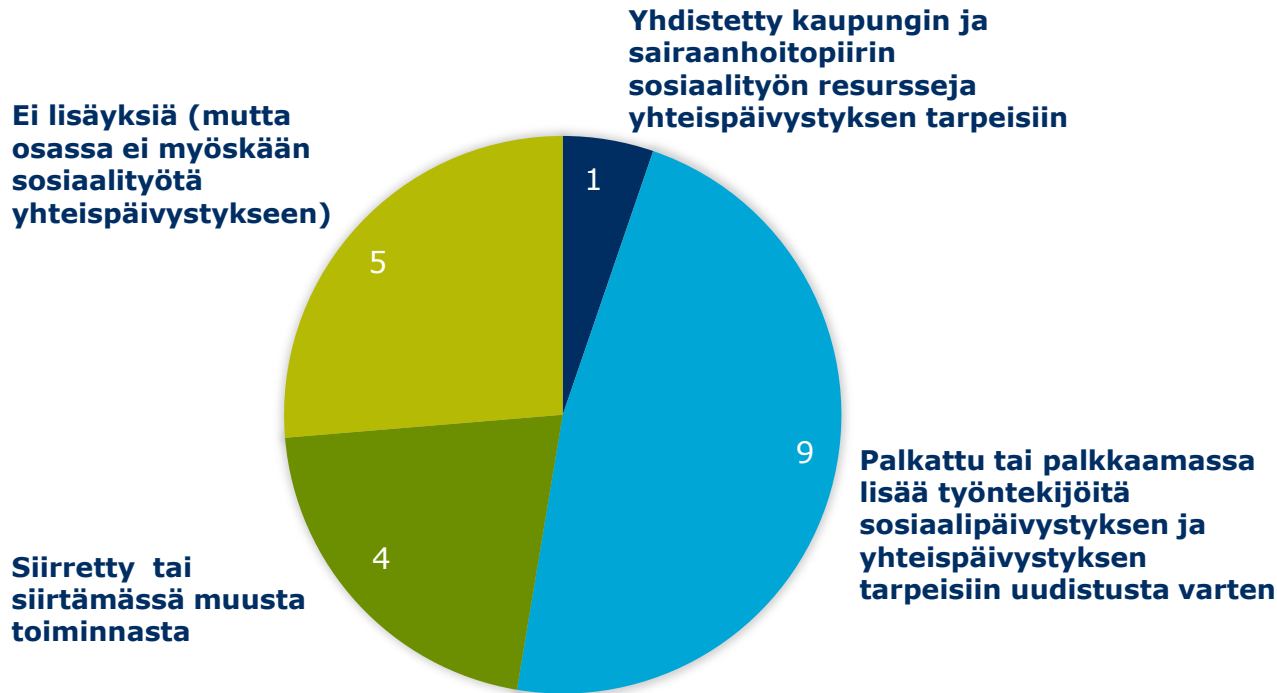
Osa kaupungeista ei ole ainakaan vielä tehnyt muutoksia nykyiseen järjestelmäänsä

- **Kuntakyselystä:** "Päivystystä tehdään yhteistyössä terveydenhuollon päivystyksen kanssa kuten tähänkin mennessä sekä yhteistyössä edelleen myös poliisin, pelastuslaitoksen ja ensihoidon kanssa, kuten tähänkin mennessä. Noudatamme 2017 julkaistua sosiaalihuoltolain soveltamisopasta, jolloin ei tarvitse olla fyysisesti "yhteydessä" mutta "yhteistyössä". Tätä yhteistyötä tulemme jatkamaan kuten aiemminkin."

Sosiaalihuoltolain soveltamisoppaassa (2017) annettu ohjeistus herättää myös kysymyksiä

- Opas: "Päivystystyön luonteesta johtuen jokaisen päivystysyksikön käytettävissä on oltava virkasuhteinen sosiaalityöntekijä, jolla on laajat oikeudet päätösten tekemiseen. Erityistä huomiota paikallisia järjestelyjä suunnitellessa tulee kiinnittää siihen, että ohjaus, neuvonta ja palvelutarpeen arviointi toteutuu riittävästi jo virka-aikaan, jotta ilta- ja yöaikainen päivystys ei turhaan kuormitu."
 - » **KYSYMYS 1: Virkasuhteessa mihin? Sairaalaan vai sairaalan sijaintikuntaan vai seudullisen päivystykseen?**
 - » **KYSYMYS 2: Jos virkasuhde sairaalan sijaintikuntaan, millaiset ovat oikeudet tehdä viranomaispäätöksiä muiden kuntien asukkaiden osalta?**
 - » **KYSYMYS 3: Miten sairaalan sosiaalityöntekijä voi käyttää asiakastietojärjestelmiä tietojen kirjaamiseen ja päätösten tekemiseen?**
 - » **Miten laskutetaan kotikuntaa? Sopia voidaan, mutta entä jos ei sopiminen onnistu? Onko oikeus laskuttaa? Laissa ei säädetty kustannusvastuista. Täytyisi olla lakisääteinen peruste kustannusten laskuttamiselle. Tämän asian osalta nimenomaista perustetta ei ole, mutta yksittäistapauksessa saattaa jokin muualla lainsäädännössä oleva peruste tulla sovellettavaksi.**

Lisäresursseja suunnattu eri tavoin sosiaalipäivystyksen vahvistamiseen (N=19)

Milloin sosiaalipäivystystä olisi oltava tarjolla sairaaloiden päivystyksissä

- STM edellyttää, että sosiaalipäivystystyötä toteutetaan yhdessä samoissa tiloissa vähintään virka-aikana ja että muina aikoina on varmistettu saumaton yhteistyö terveydenhuollon päivystysten kanssa.
- Lain sanamuodon mukaan sosiaalipäivystystä on järjestettävä terveydenhuollon yhteispäivystyksen **yhteydessä.**
 - » **Tätä voidaan tulkita ja käytännössä toteuttaa monella tavalla. Kuntaliiton kyselyn mukaan sääntely on epäselvä ja vaikeuttaa käytännön toteutusta.**

Mainintoja sosiaalipäivystyksen läsnäolosta yhteispäivystyksissä

- Sosiaalipäivystystä on suunniteltu järjestettävän osassa kaupunkeja **vain virka-aikana**, osassa **virka-aikana ja illalla ja osassa vain iltaisin ja viikonloppuisin tiettyinä aikoina ja jonkin verran myös muina aikoina.**
- On myös sairaalan yhteydessä toimivia sosiaalipäivystyksiä, jotka työskentelevät 24/7.
- Kaikkien vastaajien osalta ei tietoa ollut saatavissa.

Sosiaalipäivystysuudistuksen kustannuksista

Arvioidut kustannukset lain perustelujen mukaan

- "Lakiesityksen mukaan sosiaalipäivystyksen uudistamisen kustannukset ovat **0 euroa**, säästöt ja lisäkustannukset yhtä suuret.
- Virka-aikaisen päivystyksen järjestäminen terveydenhuollon päivystyksen yhteydessä edellyttäisi noin puolikkaan sosiaalityöntekijän vakanssin lisäämistä niiden päivystysten osalta, joita velvoite koskee. Lisäyksen kustannus olisi noin 600 000 euroa." (HE 224/2016)
 - » Rahoitus yhteensä kaikille kunnille oli tämän arvion mukainen.
 - » On huomioitava, että lain valmistelijat arvioivat Suomessa olevan vain 20 päivystävää sairaalaa, joita velvoite koskee. Ottaen huomioon yliopistosairaaloiden useat päivystyspisteet, sairaaloiden määrä on huomattavasti enemmän, joten kustannusarvio on perustunut väärään lähtöoletamaan.

Resurssilisäyksiä sosiaalipäivystykseen tarvitaan huomattavasti enemmän kuin on arvioitu

- 13 kaupunkia on jo palkannut tai palkkaamassa ensi vuoden alussa 20 työntekijää lisää ja suunnittelee siirrettäväksi 12 työntekijää muusta toiminnasta (väh. 2,5 tt/kaupunki).
- Lisähenkilöstö vahvistaa sosiaalipäivystystä alueilla ja palvelee sairaaloiden sosiaalipäivystystä.
- Muitakin resurssitarpeita kerrotaan olevan ja saadun resurssin olevan riittämätön suhteessa tarpeeseen.
- Lisähenkilöstö on **sosiaalityöntekijöitä, sosiaaliohjaajia ja psykiatrisia sairaanhoitajia.**
- Ne kaupungit, joilla suunnitelmat uudistuksen toimeenpanemiseksi vielä puuttuvat, mainitsevat esteeksi mm. resurssipulan.

Mitkä kustannukset olisivat todellisuudessa?

- Olettaen, että resurssitarve / päivystävä sairaala olisi **vähintään 3** kunnan palkkaamaa työntekijää, jotta sosiaalityöntekijä olisi riittävästi läsnä päivystyksissä tarvittavina aikoina **ja**
- ottaen huomioon, että päivystäviä sairaaloita on 20 sijasta arviolta 35 (mukaan lukien yliopistosairaaloiden useat päivystysyksiköt ja lukuun ottamatta poikkeusluvalla toimivia sairaaloita ja Helsingin kaupungin ylläpitämiä Haartmanin ja Malmin sairaaloita),
- **Resurssitarve todennäköisesti olisi vähintään 105 työntekijää.**
- Sosiaalityöntekijöinä arvioiden palkkakustannukset olisivat vähintään 5,6 miljoonaa euroa
 - » jos pois rajatut, STM:n luvalla toimivat sairaalat otetaan mukaan, kustannukset nousevat 800 000 eurolla.
 - » STM arvio oli 600 000 euroa ja Kuntaliiton arvio lausuntovaiheessa yli hieman yli 4 miljoonaa euroa- molemmat arviot siis alakanttiin

Mihin kellonaikaan sosiaalipäivystystä pitäisi olla sairaaloissa?

- "Käytännössä ehdotus edellyttää, että esitetyissä terveydenhuollon päivystysyksiköissä olisi sosiaalipäivystys läsnä ainakin virka-aikana." (HE 224/2016)
- Tämä pohdituttaa sosiaalipäivystyksen järjestäjiä siinä mielessä, että päivällä ovat toiminnassa virka-aikaisetkin palvelut kuntien sosiaalitoimessa ja ne ovat myös sairaaloiden käytössä.

Selvennettäviä asioita jatkossa

Tehtävänkuva ja rooli suhteessa sairaalaan ja kuntaan

- Mitä on sosiaalipäivystystyö/kiireellinen ja välttämätön sosiaalityö yhteispäivystyksessä?
 - » Tämä tarkoittaa myös terveydenhuollon henkilöstön kouluttamista.
- Mikä on yhteispäivystyksessä toimivan sosiaalipäivystyksen rooli eri potilastilanteissa?
 - » Työ on suurimmaksi osaksi sairaalan perussosiaalityötä ja se hän ei ole sosiaalipäivystystyön ydintä.
- Tehtävänjaon selkeyttäminen suhteessa kuntaan, mitkä tehtävät pitää hoitaa kuntien sote -keskuksissa, mitkä tehtävät kuuluvat sosiaalipäivystykselle? Kiireellinen vrt. päivystysluntoinen työ?

Sosiaalihuoltolaki 29 a §

Alueen sosiaalipäivystyksen tehtävänä on yhteistyössä terveydenhuoltolain 46 §:ssä tarkoitetun ensihoitokeskuksen kanssa:

- 1) sovittaa yhteen Hätäkeskuslaitokselle annettavat paikalliset ja alueelliset sosiaalitoimen hälytysohjeet ottaen huomioon terveystoimen hälytysohjeet;
- 2) osallistua alueellaan varautumis- ja valmiussuunnitelmien laatimiseen häiriötilanteiden ja suuronnettomuuksien varalle yhdessä muiden viranomaisten, toimijoiden ja erityisvastuualueiden kanssa siten, että suunnitelmat muodostavat kansallisen kokonaisuuden.
 - » **Mitä alueella tässä tarkoitetaan?**
 - » **Mikä sosiaalipäivystys on toimivaltainen tekemään yhteistyötä ensihoitokeskuksen kanssa?**

Varautuminen ja valmiussuunnittelu

- Epäselvää on myös 29 a§ sosiaalipäivystyksen tehtävät varautumisessa ja valmiussuunnittelussa. Mitkä ovat Ervan tehtävät, mitkä seudullisen sosiaalipäivystyksen tehtävät laissa säädettyjen 29 a§:ssä mainittujen tehtävien järjestämiseksi?
- Pitääkö maakunnan sosiaalipäivystyksen raportoida jotenkin erityisvastuualueelle tai tullaanko perustamaan joitakin työ- tai ohjausryhmiä tms.?

Toimivalta laajoissa päivystyksellisissä tilanteissa?

- Sosiaalipäivystyksellä on toimivalta kiireellisissä sosiaalihuoltoon liittyvissä asioissa omalla maantieteellisellä toimialueellaan.
- Entä silloin kun kyseessä on laajempi päivystyksellinen tilanne, joka ylittää yksittäisen sosiaalipäivystyksen toimivaltarajat?

Käytännön asioita laajoissa päivystyksellisissä tilanteissa

- Työntekijärakenne ja vuorovastaavat?
- Kuntien velvollisuus luovuttaa valmiussuunnitelmat?
- Varallaolojärjestelmä, uudet vaativat tehtävät sekä ensihuollon tehtävät (johtaminen ja koordinointi) erilaisissa erilaissa onnettomuustilanteissa?

Koordinoituvastuu tulevassa sotessa

- Pitäisi selkeämmin määritellä, missä tilanteissa esimerkiksi KYS/KUOPIO tai HUS/Helsinki – yhteistyöalueen ja yliopistosairaalastatuksen johdosta ottaa johtovastuun ylimaakunnallisesta toiminnasta
- Kriisipäivystyksen organisointi samassa yhteydessä.
- Lain toimeenpanossa on mietittävä nykyisten päivystysalueiden erilaisia kokoja, ja sitä miten se sittemmin laajemmalla esim. maakunnallisella alueella järjestettynä saadaan toimivaksi.

Sairaaloiden yhteydessä toimivaa sosiaalipäivystystä pilotoidaan ja kehitetään, jotta toimiva malli löytyisi

Pilotteja meneillään yhteispäivystyksen sosiaalityön kehittämiseksi neljässä kaupungissa

Kuntaliiton kyselystä:

”Yhteispäivystyksen onnistuminen vaatii toiminnan koordinoitua eri vastuu- ja tulosalueiden välillä.

Erittäin keskeinen asia on se, että yhteispäivystyksen eri toimijoilla on selkeät tehtävänkuvat ja että ne ovat kaikkien toimijoiden tiedossa. Oletuksena on, että sosiaalipäivystyksen tehtävää ja roolia tulee useampaan kertaan selventää toisille toimijoille.”

Pilotteja avuksi kehittämistyöhön?

- Kaupunki 1: Sairaalassa on menossa pilottihanke liittyen virka-aikaiseen päivystykseen sairaalassa. Hanke loppuu marraskuun 2017 puolella välissä. Tuottaa kokemuksellista tietoa siitä, **kuinka sosiaalipäivystyksen tarve näyttäytyy terveydenhuollossa.**
- Kaupunki 2: **Sairaalan yhteispäivystyksessä on määräaikaisesti viranomaisvaltuudet omaava sosiaalityöntekijän** 28.2.2018 asti. Mitä se tuottaa?

Pilotteja avuksi kehittämistyöhön?

- Kaupungissa 3 On meneillään 1.9.2017 alkaen kokeilu vuoden 2017 loppuun. Sen aikana suunnitellaan vuoden 2018 alusta alkaen malli sosiaalipäivystyksen järjestämisestä yhteispäivystykseen. Kokeilun aikana yksi sosiaalipäivystyksen päivystävistä sosiaalityöntekijöistä päivystää yhteispäivystyksessä pe, la ja su illat klo. 13.30 – 21.30 välisen ajan. Viisi viidentoista päivystävän sosiaalityöntekijän resurssista osallistuu tähän.”
 - » Tuottaa tarpeellista tietoa sosiaalityön tarpeesta yhteispäivystyksissä eri aikoina.

Pilotteja avuksi kehittämistyöhön?

- Kaupungissa 4, sosiaalipäivystys toimii sairaalan yhteydessä. Siellä aloitettiin keväällä 2017 työparitakapäivystys -kokeilu. Sosiaalityöntekijät voivat soittaa takapäivystäjän kotikäynneille tarvittaessa. Työparitakapäivystysrinki kokeilu on koettu hyväksi ja sitä jatketaan ensi vuoden loppuun asti.
 - » Voisiko tämä tuottaa jotain lisäarvoa terveydenhuollonkin päivystyksen sosiaalipäivystykseen ja resurssipulmiin?

Pilotteja avuksi kehittämistyöhön?

Kaupunki 5: Valtakunnallisesti ensimmäinen sote-tike –kokeilu eli kokeillaan parhaillaan jo käytännössä **sosiaali- ja terveystalvvelujen**

sekä ensihoidon yhteistä tilannekeskusta, jossa ensihoito, terveydenhuollon päivystys, kotihoidon päivystys ja sosiaalipäivystys

toimivat yhdessä ja samoissa tiloissa. Tilannekeskus toimii myös poikkeusolojen johtokeskuksena.

Erittäin mielenkiintoinen malli – avaa kokonaan uusia ulottuvuuksia moniviranomaistyöhön!

Pilotteja/kehittämistyötä on myös suunnitteilla ensi vuonna alkavaksi

- Kaupunki 6: Vuoden 2018 alusta toiminnan laajuutta ja päivystysajan tarvetta on tarkoitus pilotoida. Pilotti kestää 6 kk 1.2.2018 alkaen. Ohjaaja on aktiiviaikaisesti työssä 5 päivänä viikossa (ma, ke, pe, la ja su). Pilotoinnissa kerätään tietoa tarkoituksenmukaisesta aktiiviajasta klo 14 ja 24 välillä.

Pilotteja/kehittämistyötä on myös suunnitteilla ensi vuonna alkavaksi

- Kaupunki 7: kehittää kevään 2018 aikana yhteispäivystyksen ja sosiaalipäivystyksen yhteistyötä niille ajoille, kun sairaalan sosiaalityötä ei ole yhteispäivystyksessä.
- Kaupunki 8: etsii mallia **maakunnallisen sosiaalipäivystyksen aloittamiselle 2020 alusta** (myös virka-aika). Tuolloin sosiaalipäivystyksen työntekijöistä osa työskentelee esh:n yhteispäivystyksessä.

Pilotteja/kehittämistyötä on myös suunnitteilla ensi vuonna alkavaksi

- Kaupunki 9: ”Maakunnan kuntiin on lähetetty kysely virka-aikaisen sosiaalipäivystyksen järjestämisestä ja tiedusteltu halukkuutta sosiaalipäivystystoiminnan keskittämiseen. Uusille avauksille ollaan myönteisiä, mutta itsenäisestä sosiaalipäivystystyöstä päiväaikaan halutaan pitää kiinni kunnissa.”

30.11.2017 verkostotapaamisessa sovittiin, että

- Kuntaliitto kokoaa tietoa pilottien tuottamasta tiedosta ja koostaa sitä yhteisesti jaettavaksi muille sosiaalipäivystyksen toimijoille Suomessa.
- Sosiaalipäivystyksen verkostotapaaminen järjestetään toisen kerran keväällä 2018.
- Tulkinnanvaraiset asiat pyritään selkiinnyttämään yhteistyössä Sosiaali- ja terveysministeriön kanssa ja saatetaan ne sosiaalipäivystyksen järjestäjien ja sairaanhoitopiirien tietoon.